

DOE
andere
FILM

CINÉCLUB

17 nov '92

Evgenij Yufit

SANITARY-OBOROTNY (MEDIC WEREWOLVES) 1984. 4'.

LEROSUB (LOGGER) 1985. 12'.

VESNA (SPRING) 1987. 10'.

VEPRY SUICIDA (WILD BOARS OF SUICIDE) 1988. 7'.

NECROREALISME

PIETER VAN BOGAERT

Het necrorealisme als kunstvorm en als filosofie legt de nadruk op de dood als ijsisch onlosmakelijk met het leven verbonden realiteit. Dat zijn onmiddellijk ook de twee polen die vervat zitten in de naam die de beweging zichzelf gaf: *necro* = dood, *realisme* = leven. Het necrorealisme als een artistieke beweging werd in 1985 opgericht door de in 1961 geboren Leningradse kunstenaar Evgenij Yufit. De beweging verenigt kunstenaars uit verschillende disciplines. Film is er nog een 'Gesamtkunstwerk' waarvoor naast filmmakers ook beroep gedaan wordt op fotografen, schilders, dansers en schrijvers uit de Leningradse underground. De films worden noodgedwongen opgenomen op 16 mm., in zwart-wit, met weinig of geen klank. Die penibele werkomstandigheden hielpen de necrorealisten hun eigen esthetiek te ontwerpen. De esthetiek van hun films weerspiegelt de uitverkoren schemerzone tussen leven en dood: variaties in kleur en textuur, vervormingen, enz... In 1988 organiseerde Alexandr Sokourov een productie-eenheid aan de Lenfilmstudio's waarin de necrorealistische filmmakers werden opgenomen (Yufit zelf werkte o.a. als regie-assistent voor Sokourov's *Madame Bovary*). Sokourov toonde hun films in de Leningradse Domkino... Daardoor kregen hun shockerende taboe-overschrijdende standpunten met betrekking tot necrofilie en verrotting een soort officiële erkenning.

In het vroege werk lieten de necrorealisten zich inspireren door (psycho)pathologische documentatie. Vooral onderzoek op zelfmoordgevallen werd gretig als inspiratiebron gebruikt. Het onlogische, niet-gemotiveerde van de zelfmoord. Zelfmoord zonder doel. Zelfmoord (de dood) als enig onontkoombaar doel van het leven. De eerste films waren nog zonder klank, met enkel tussentitels. Absurde tafereeltjes, dikwijls over gluurders (als metafoor voor cinefielen en andere passieve kunstconsumenten?) die een bedreiging vormen voor het hoofdpersonage. Telkens er iemand iets doet is er een ander om hem gade te slaan... De passieve exterioriteitspositie maakt de toeschouwer sterk: doordat hij niets doet en vanuit een onaantastbare positie alles ziet, verafschuwt men hem. Liever pleegt men zelfmoord dan dat men zich verder

leent tot voedsel voor de kijker. Op het einde van elke film komt stevast een coda. In de beste necrorealistische traditie bestaat die uit found footage, opnieuw leven ingeblazen beelden van het heroïsche Russische verleden: een boot, turnsters, militairen, kindertjes op hun zondags,... De vele krassen op de films wijzen op de vergankelijkheid van het medium.

Evgenij Yufit zet met zijn films een traditie voort die begon met de films van Dali en Buñuel op het eind van de jaren twintig. Ook zij trachtten te shockeren door hun diepste zielerorselen te tonen, de fantasmen van het onderbewuste. De grote gelijkenis met Buñuel is dat ook Yufit de burgerij afspiegelt als een fossiel, als een dood iets of in het beste geval nog slechts vegeterend. Het grote verschil is dat bij Buñuel er nog een bevrijdende uitweg was: sex. Bij Yufit verwijst de kunst nog enkel naar de dood: alles en iedereen is fossiel, er is geen ruimte meer tot bevrijding, geen mogelijkheid tot leven en plezier. Het resultaat van een eeuw communisme, een reactie op de planeconomie, waar men sterft en offers brengt (vegeteert) in functie van het toekomstige leven (= het geseculariseerde hiernamaals)?

In tegenstelling tot de surrealisten die emoties wilden losmaken bij de toeschouwer, vertelt deze jonge Rus op een van emotie verstoken manier over het leven en de dood. Het leven is slechts een façade waarachter de dood (die met zich ook elke vorm van emotie meeneemt) zich verbergt. Het verhaal van Yufit is er een van onontkoombare toeval en willekeur. Dit alles in zwart-wit: de kleuren van de rouw, dikwijls zonder klank; het geluid van de dood. Dit is geen elegie, geen droefenis, maar emotieloosheid.

FILMOGRAFIE: *Sanitary-Oborotny (Medic-Werewolves)*, 1984, 4 min. / *Lerosub (Logger)*, 1985, 12 min. / *Vesna (Spring)*, 1987, 10 min. / *Vepry Suicida (Wild Boars of Suicide)*, 1988, 7 min. / *Muzhestvo (Virility)*, 1988, 5 min. / *Rytsary Podnesbesya (Knights of Heaven)*, 1988, 10 min. / *Papa Umir Ded Moroz (Daddy, Santa Claus has died)*, 1991, 73 min.

JOEL HAERTLING film program

FILMS BY JOEL HAERTLING

A film biography commissioned by Boyd Rice, with soundtrack by Boyd Rice. A super 8mm film shot by single frames of the activities of Boyd Rice from 1991-2. 10 min.

"History of Architects Office" by Joel Haertling, camera: Joel Haertling, W. Douglas Stickler, Bill Spencer, and Paul Lundahl: 1983-1992. A time-lapsed or single-framed documentation of the hard work of an experimental music group, featuring discussion, set-up, performance, aftermath, production, products, writings and travels. Soundtrack: "AO705.4" by Architects Office recorded live in Boulder July 22, 1990 with Joel Haertling, W. Douglas Stickler, and Tom Peters, jr. Dual projection of super 8 & 16mm. 15 min.

"Motion Diary" by Joel Haertling compiled 1989-1992, a parallel visual text to accompany a private diary. Single-frame time compression of mundane continuation of life, with episodes of outings and parties, portraiture of friends, and digressions in dreamland. The Office is stage and set for much of the action. super 8mm. soundtrack: "AO 811" by Architects Office with Joel Haertling, Douglas Stickler, Tom Peters, Trevor Haertling, and Eric Tilleson. super 8mm 11 min. rated R.

Untitled handmade film of painted, punched, tooled, and found 16mm film by Joel Haertling 1990. silent 7 min.

"Ecstacide" by Joel Haertling made in San Francisco in 1987 with Euphilia Marino. Rephotography and editing: Paul Lundahl, soundtrack: Stephen Foster songs recomposed by Joel Haertling. An anti-drug statement approximating the physiological effects on vision, and psycho/emotional distortions of narcosis as delight is profoundly eclipsed. Dual projection of super 8 & 16mm. 5 min.

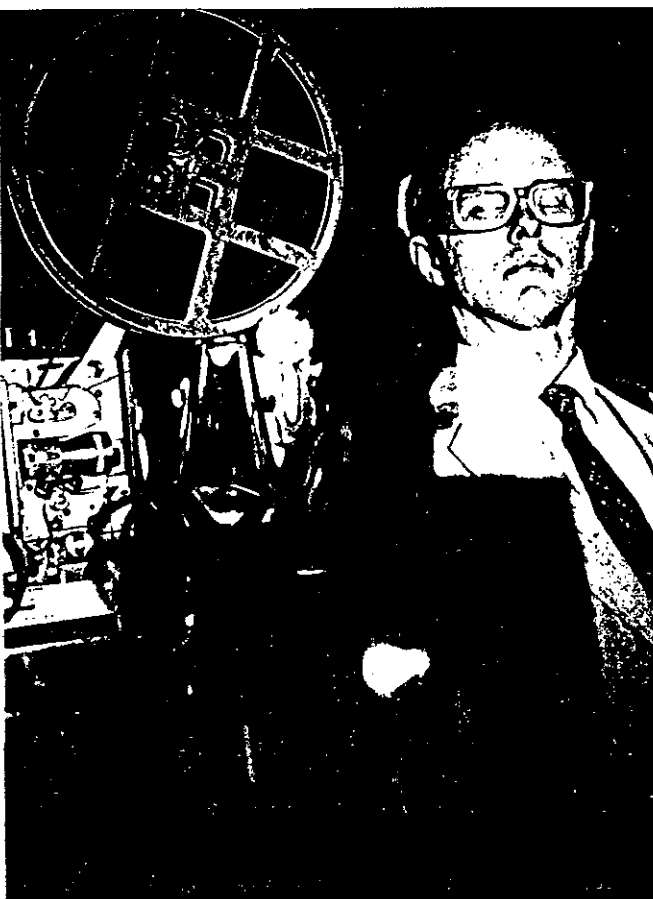
FILMS MADE IN COLLABORATION WITH STAN BRAKHAGE

FIRE LOOP is a hand-painted film depicting "fire as a part of thought process-i.e. as the mind's moving-visual-thinking has its light and sound on the edge of becoming symbol" (Stan Brakhage). Soundtrack by Joel Haertling. 1986 16mm color sound 3 min.

KINDERING is a film photographed and edited to a musicwork by Architects Office with Joel Haertling, W. Douglas Stickler, and Trevor Haertling. 1987 16mm color sound 3 min.

LOUD VISUAL NOISES is "a hand-painted film envisioning optic feedback (closed-eye vision) in response to sound" (Stan Brakhage). The "compilation" soundtrack is composed of short sound contributions from die Tödliche Doris (Berlin), Zoviet France (Newcastle-upon-Tyne), Nurse with Wound (London), The Hafler Trio (Amsterdam), Joel Haertling, and I.H.T.S.O. (Lübeck). 1987 16mm color sound 3 min.

I...DREAMING, a film set to a "recomposition" of fragments of Stephen Foster songs by Joel Haertling, "envision a reawakening of such senses-of-love as children know, as it posits (along a line of words scratched over picture) the psychology of waiting" (Stan Brakhage). 1988 16mm color sound 8 min.

Joel Haertling is a musician and filmmaker from Boulder Colorado USA. He began making films when about 13 years old, and within 6 years began to receive local recognition and awards for his work. Since 1983 Haertling has guided the activities of the electronic music performance group *Architects Office*. Operating in what is known as the international cassette underground, the group has gained a good deal of notoriety through musicmaking, as well as publishing a series of music anthologies and a related magazine called the *Zamizdat Trade Journal*. Well-known avant-garde filmmaker Stan Brakhage, also from Colorado, became familiar with the musical activities of Joel Haertling, and became interested in producing sound films again after many years of making silent films, and asked Haertling to produce soundtracks for them. Since 1987, Haertling has again been producing films, several of which are included in the film program being presented.